
7 2018_B&W_00361 Nota van antwoord: Hoarding en woningvervuiling**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw J. de Groot, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

Op 27 augustus 2018 heeft de fractie CPB aan het college een aantal vragen gesteld met betrekking tot hoarding en woningvervuiling. Op deze vragen geven wij u hieronder een antwoord. Alvorens over te gaan op de beantwoording van de vragen zelf schetsen wij kort enige context en de ontwikkeling in de afgelopen jaren.

Hoarding was tot 2016 in Steenwijkerland een niet onbekend, maar wel laagfrequent probleem. De afgelopen jaren komen meer meldingen voor en heeft het college de organisatie gevraagd een adequaat systeem op te zetten om in te kunnen grijpen. Dit ingrijpen is in een aantal situaties gebeurd vanuit handhaving. Het ingrijpen vanuit handhaving heeft de volgende reden. Behandeling en begeleiding zijn de belangrijkste instrumenten om in te zetten bij een vervuilde woning. Soms is het, omwille van de betrokkene of vanwege de gevaarstelling, noodzakelijk om op te ruimen en te reinigen, ook als de betrokkene dit zelf niet wil. Handhaving is het enige instrument dat dergelijk ingrijpen mogelijk maakt. Hoewel enkele situaties hebben genoodzaakt tot inzetten vanuit handhaving is het kernteam dat in 2017 is geformeerd niet beperkt tot handhaving. Het kernteam bestaat uit verschillende disciplines en werkt ook nauw samen met externe partijen zoals de GGD.

Het college, maar ook de medewerkers die zich met deze casuïstiek bezig houden, zijn het met de fractie CPB eens dat handhaving alleen als 'last resort' ingezet dient te worden en niet als uitgangspunt voor hulp. Het is bij acuut gevaar de methode om daadwerkelijk in te grijpen, maar moet daarbij een (klein) onderdeel zijn van de totale hulp. Begeleiding en/of behandeling moet zo vroeg mogelijk starten, met als doel de cliënt te helpen voordat een gevaarlijke of onhygiënische situatie ontstaat. Het kernteam heeft de afgelopen jaren uitstekend werk verricht, maar de frequentie en hulpvraag maken dat een doorontwikkeling nodig is. Het college heeft opdracht gegeven deze doorontwikkeling uit te werken en de organisatie is daar op dit moment mee bezig. Er was dus al een specialistisch kernteam en nu wordt doorontwikkeld naar, zoals de fractie CPB dit in de brief noemt, een specialistisch team woningvervuiling.

De fractie CPB heeft het college een aantal vragen gesteld, die hieronder worden weergegeven en beantwoord.

Hoeveel keer per jaar is de situatie zo ernstig dat u als gemeente een interventie moet uitvoeren?

Zoals hiervoor vermeld is handhaving een 'last resort'. De frequentie van ingrijpen verschilt jaarlijks. In 2017 is twee keer een woning daadwerkelijk opgeruimd en één keer heeft een bewoner op het laatste moment aangegeven alsnog zelf te willen opruimen. Die ruimte is geboden. Ook in 2018 is ingrijpen twee keer noodzakelijk geweest.

Is er ook een wachtlijst – het is niet de primaire taak van het team handhaving – voordat tot interventie kan worden overgegaan?

Er is geen wachtlijst voor het overgaan tot noodzakelijke interventie. Handhaving, als 'last resort' is alleen mogelijk als er sprake is van acuut gevaar voor (brand)veiligheid of gezondheid. Het hanteren van een wachtlijst past niet bij dergelijke acute situaties. Het kernteam bestaat uit meerdere disciplines, waaronder handhaving en het noodzakelijk ingrijpen kan, zoals de fractie CPB dan ook terecht stelt, impact hebben op de beschikbare handhavingscapaciteit. Dit is mede een reden dat een doorontwikkeling van de inzet gaat plaatsvinden.

Is het niet beter dat u hiervoor een Specialistisch Team Woningvervuiling samenstelt in plaats van een beroep te doen op het team handhaving?

Met het kernteam dat is geformeerd was feitelijk al sprake van een 'team woningvervuiling'. In dit team zijn reeds meerdere disciplines betrokken. Met de doorontwikkeling zal nu worden gekeken naar een betere (uitgebreidere) samenstelling en coördinatie. Omdat bij acute situaties met gevaar voor veiligheid en/of gezondheid fysiek en spoedeisend ingrijpen soms noodzakelijk blijft en handhaving daarvoor het enige instrument is, zal een beroep op handhaving altijd tot de mogelijkheden behoren.

Op welke wijze is de GGD betrokken bij hoarding en woningvervuiling?

De GGD is op verschillende manieren bij hoarding betrokken. Het kernteam heeft de afgelopen jaren regelmatig overleg gevoerd met de GGD en andere betrokkenen. In enkele situaties is de casus door de GGD aan het kernteam kenbaar gemaakt. In andere situaties komt de melding uit de omgeving of vanuit de woningstichting en wordt de GGD er vervolgens bij betrokken.

Ligt de coördinatie van zorg voor deze groep mensen bij de gemeente of bij de GGD?

We moeten hier een onderscheid maken tussen zorg voor kwetsbare mensen en zorgen rondom ernstige vervuiling. Zorg ligt afhankelijk van het onderwerp bij de GGD of bij de gemeente. De zorgen rondom ernstige vervuiling zijn multidisciplinair. Omdat fysiek optreden alleen mogelijk is door middel van handhaving en dus uitsluitend via de gemeente kan, ligt die coördinatie bij de gemeente. Dit betekent niet dat de coördinatie vanuit handhaving moet worden ingezet, maar wel dat de coördinator een korte lijn met handhaving en de betrokken bestuurders heeft.

Wat wordt gedaan om de kans op terugval te verkleinen?

Het (spoedeisende) ingrijpen bij ernstige vervuiling is een ingrijpende maar kleine stap in een lange betrokkenheid. Bij voorkeur wordt ruim voor het fysiek ingrijpen noodzakelijk is gestart met begeleiding en/of behandeling. De begeleiding gaat na het opruimen in de woning door, om te helpen met verwerken en om de kans op terugval zo klein mogelijk te maken. De vervuilde woning kan bijdragen aan het ontstaan van een sociaal isolement. Het leegruimen en reinigen van de woning kan bijdragen aan het beëindigen van dat isolement. Omgeving, familie en vrienden, kunnen ook een positieve bijdrage leveren bij het verkleinen van de kans op terugval.

Wat wordt er gedaan om te voorkomen dat mensen tussen de mazen van het sociale netwerk vallen?

De gemeente zet, samen met partners, in op goede begeleiding. Bij die begeleiding zal aandacht zijn voor de plek van de betrokkene in het sociale netwerk.

Op welke wijze kunnen we deze maatschappelijke problematiek eerder signaleren?

De huidige contacten met woningstichtingen, GGD, artsen en andere hulpverleners moeten worden behouden. Die contacten dragen eraan bij dat vroegtijdig gesignaleerd wordt en opgeschaald kan worden in de begeleiding, zodat het niet tot een ernstig vervuilde woning en (dus) acuut ingrijpen hoeft te komen. De suggestie van de fractie CPB met betrekking tot informatie op de website is zeer welkom en de mogelijkheden hieromtrent zullen worden bekeken.

Bent u het met ons eens dat vroegtijdige signalering van deze maatschappelijke problematiek zeer wenselijk is zodat er eerder ingegrepen kan worden en dit voor de patiënt tot een minder traumatische ervaring leidt?

Wij zijn het zonder meer met de fractie CPB eens dat vroegtijdige signalering en het vroegtijdig bieden van hulp wenselijk is. Ernstige vervuiling, het in geding zijn van (brand)veiligheid en het daarom acuut moeten handelen is ingrijpend voor de cliënt, maar ook voor familie, omwonenden en betrokkenen. De gezamenlijke inspanningen zijn er nu al op gericht vroegtijdig te signaleren. Met de doorontwikkeling hopen wij met alle partners daarop nog meer te kunnen inzetten.

Wij gaan er vanuit dat uw vragen hierboven voldoende zijn beantwoord. Zodra de eerder genoemde doorontwikkeling concreet is, zal het college u hiervan op de hoogte stellen.

Vervolg

-

Bijlagen

1. 20180828 - Schriftelijke vragen CPB - Hoarding en woningvervuiling.pdf

Schriftelijke vragen aan het college conform artikel 39 van het Reglement van Orde

Vollenhove, 27-08-2018



Onderwerp: Hoarding en woningvervuiling.

Geacht College,

Na afloop van de raadsvergadering in juli spraken we over woningvervuiling en hoorden we dat ook in onze gemeente Steenwijkerland in een aantal gevallen opgetreden moet worden tegen woningvervuiling. Wethouder Harmsma gaf aan dat dit gedaan wordt door het team handhaving.

Professionals geven aan dat hoarding heel lastig te behandelen is. Patiënten hebben vaak weinig of geen besef van de problematiek en zijn niet gemotiveerd om in behandeling te gaan. Uitsluitend de rommel opruimen of het huis reinigen is weinig zinvol omdat de kans op herhaling groot is. Bovendien is het in één keer kwijtraken van de spullen een traumatische ervaring voor de hoarder.

We hebben als CPB de volgende vragen voor het college:

- Hoeveel keer per jaar is de situatie zo ernstig dat u als gemeente een interventie moet uitvoeren?
- Is er ook een wachtlijst – het is niet de primaire taak is van het team handhaving – voordat tot interventie kan worden overgegaan?
- Is het niet beter dat u hiervoor een Specialistisch Team Woningvervuiling samenstelt in plaats van een beroep te doen op het team handhaving?

Het lijkt ons dat er voor de GGD op dit gebied ook een taak ligt, zij is immers de beleidsadviseur naar de gemeenten op gebied van gezondheidszorg.

- Op welke wijze is de GGD betrokken bij hoarding en woningvervuiling?
- Ligt de coördinatie van zorg voor deze groep mensen bij de gemeente of bij de GGD?
- Wat wordt er gedaan om de kans op terugval te verkleinen?
- Wat wordt er gedaan om te voorkomen dat mensen tussen de mazen van het sociale netwerk vallen?
- Op welke wijze kunnen we deze maatschappelijke problematiek eerder signaleren?

Op de website van de gemeente Steenwijkerland is niets te vinden over woningvervuiling. Het lijkt ons goed om toch enige informatie te geven waar mensen een melding kunnen doen van een vervuilde woning, iets als een Meldpunt Woningvervuiling.

- Bent u het met ons eens dat vroegtijdige signalering van deze maatschappelijke problematiek zeer wenselijk is zodat er eerder ingegrepen kan worden en dit voor de patiënt tot met een minder traumatische ervaring leidt?

Namens de fractie CPB
Jacqueline Willemsen